

ΜΠΑΝΣΚΟ

Γενικά

Η **Δημοκρατία της Βουλγαρίας** (βουλγάρικα: Република България / Ρεπούμπλικα Μπαλγκάρικια) είναι χώρα της νοτιοανατολικής Ευρώπης. Βρέχεται στα ανατολικά από τη Μαύρη Θάλασσα, ενώ συνορεύει με την Ελλάδα στα νότια, την Τουρκία στα ανατολικά, την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (ΠΓΔΜ) στα δυτικά, τη Σερβία και τη Ρουμανία στα βόρεια. Φυσικό σύνορο μεταξύ της Ρουμανίας και της Βουλγαρίας αποτελεί ο ποταμός Δούναβης. Με έκταση 110.994 τετραγωνικά χιλιόμετρα, η Βουλγαρία είναι η 14η σε έκταση χώρα της Ευρώπης. Η θέση της την έχει καταστήσει σταυροδρόμι διαφόρων πολιτισμών και ως τέτοιο ανέδειξε μερικά από τα αρχαιότερα μεταλλουργικά, θρησκευτικά και άλλα πολιτιστικά τεχνουργήματα στον κόσμο.

Προϊστορικοί πολιτισμοί άρχισαν να αναπτύσσονται στα Βουλγαρικά εδάφη κατά τη Νεολιθική περίοδο. Η αρχαία ιστορία της γνώρισε την παρουσία των Θρακών και αργότερα των Ελλήνων και των Ρωμαίων. Η εμφάνιση ενός ενιαίου Βουλγαρικού κράτους ανάγεται στην ίδρυση της Πρώτης Βουλγαρικής Αυτοκρατορίας το 681 μ.Χ., που κυριάρχησε στο μεγαλύτερο μέρος των Βαλκανίων και λειτούργησε ως πολιτιστικός πυρήνας για τους Σλαβικούς λαούς κατά το Μεσαίωνα. Με την κατάρρευση της Δεύτερης Βουλγαρικής Αυτοκρατορίας το 1396, τα εδάφη της περιήλθαν στην Οθωμανική Αυτοκρατορία για πέντε σχεδόν αιώνες. Ο Ρωσοτουρκικός πόλεμος (1877-1878) δημιούργησε το Τρίτο Βουλγαρικό Κράτος. Τα επόμενα χρόνια έζησε πολλές συγκρούσεις με τους γείτονές του, γεγονός που ώθησε τη Βουλγαρία να συμμαχήσει με τη Γερμανία και στους δύο Παγκόσμιους Πολέμους. Το 1946 έγινε Σοσιαλιστικό κράτος με μονοκομματικό σύστημα. Το 1989 το Κομμουνιστικό Κόμμα επέτρεψε πολυκομματικές εκλογές, μετά τις οποίες η Βουλγαρία στράφηκε στη δημοκρατία και στην οικονομία της αγοράς.

Ο πληθυσμός των 7,36 εκατομμυρίων κατοίκων είναι κατά κύριο λόγο αστικός και συγκεντρωμένος κυρίως στα διοικητικά κέντρα των 28 επαρχιών της. Οι περισσότερες εμπορικές και πολιτιστικές δραστηριότητες συγκεντρώνονται στην πρωτεύουσα Σόφια. Οι ισχυρότεροι τομείς της οικονομίας είναι η βαριά βιομηχανία, η παραγωγή ενέργειας και η γεωργία, που στηρίζονται όλοι σε τοπικούς φυσικούς πόρους.

Η σημερινή πολιτική δομή χρονολογείται από την υιοθέτηση ενός δημοκρατικού συντάγματος το 1991. Η Βουλγαρία είναι ενιαία κοινοβουλευτική δημοκρατία με υψηλό βαθμό πολιτικού, διοικητικού και οικονομικού συγκεντρωτισμού. Είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του ΝΑΤΟ και του Συμβουλίου της Ευρώπης, του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) και έχει εκλεγεί τρεις φορές μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ.

Γεωγραφία

Στα νότια της χώρας βρίσκεται η οροσειρά της Ροδόπης, η οποία την χωρίζει από την Ελλάδα. Βορειότερα βρίσκεται η πεδιάδα που σχηματίζει ο ποταμός Έβρος (βουλγ. Μαρίτσα). Δυτικότερα είναι η κοιλάδα του ποταμού Στρυμόνα (βουλγ. Στρούμα) κοντά στην οποία βρίσκεται και το όρος Ρίλα με την ψηλότερη κορυφή στα Βαλκάνια, που ονομάζεται Μουσαλά (2.925 μέτρα). Το βόρειο τμήμα της Βουλγαρίας αποτελεί μέρος της μεγάλης πεδιάδας που σχηματίζει ο Δούναβης, νότιο όριο της οποίας δημιουργεί η οροσειρά του Αίμου (βουλγ. Στάρα Πλανινά).

Πρωτεύουσα και μεγαλύτερη πόλη της χώρας είναι η Σόφια με περίπου 1.100.000 κατ. Άλλες μεγάλες πόλεις είναι η Φιλιππούπολη (βουλγ. Πλόβντιφ), η Βάρνα (θερινή πρωτεύουσα - όπως αποκαλείται από τους Βούλγαρους) και ο Πύργος (βουλγ. Μπουργκάς) στη Μαύρη Θάλασσα, το Ρούσε (στις όχθες του Δούναβη), η Στάρα Ζαγόρα, το Πλέβεν, το Λόβets, το Σούμεν και το Βέλικο Τάρνοβο (η πρώτη πρωτεύουσα της Βουλγαρίας).

Κλίμα

Το κλίμα της Βουλγαρίας κατά το μεγαλύτερο μέρος της χώρας είναι ηπειρωτικό, που μετριάζεται προς στα νότια με το μεσογειακό. Η μέση ετήσια θερμοκρασία είναι 10 °C, με μεγάλο όμως θερμομετρικό εύρος που κυμαίνεται από τους -38 °C μέχρι τους +45 °C. Το μέσο ύψος βροχόπτωσης φθάνει τα 400 χιλιοστά ενώ στα ανατολικά τμήματα φθάνει τα 1200 χιλιοστά. Οι μεγαλύτερες βροχοπτώσεις σημειώνονται ως καταιγίδες την Άνοιξη και το Καλοκαίρι, όπου συνοδεύονται και με χαλάζι. Σε ζώνη 40 χλμ. περίξ των ακτών στον Εύξεινο Πόντο ο Χειμώνας είναι θερμότερος και το Καλοκαίρι δροσερότερο.

Ιστορία

Προϊστορία και αρχαιότητα

Η σημερινή Βουλγαρία, στα εδάφη της οποίας εκτεινόταν κατά την αρχαιότητα η περιοχή που ονομαζόταν από τους Έλληνες *Μοισία*, φαίνεται ότι ήταν κατοικημένη από την παλαιολιθική εποχή. Στο σπήλαιο Κοζάρνικα στη βορειοδυτική Βουλγαρία σώζονται τα αρχαιότερα γνωστά δείγματα συμβολικής έκφρασης του ανθρώπου. Οργανωμένες προϊστορικές κοινωνίες στα Βουλγαρικά εδάφη υπήρξαν ο νεολιθικός πολιτισμός Χαμάνγκια, ο Πολιτισμός Βίντσα και ο χαλκολιθικός πολιτισμός της Βάρνας (πέμπτη χιλιετία π.Χ.). Η Νεκρόπολη της Βάρνας προσφέρει στοιχεία για την κατανόηση της κοινωνικής ιεραρχίας των αρχαιότερων Ευρωπαϊκών κοινωνιών. Στην εποχή του Χαλκού, φυλές προερχόμενες από το βορρά αναμείχθηκαν με τους εγχώριους πληθυσμούς και φαίνεται ότι από την ανάμειξη αυτή προήλθαν οι Θράκες και οι Ιλλυριοί. Κατά την εποχή του Ορείχαλκου, στη Βουλγαρία κατοικούσαν οι Μοισοί, ενώ προς το Δούναβη κατοικούσαν Γέτες και βορειότερα Δάκες. Στην αρχή της εποχής του σιδήρου πραγματοποιήθηκε η κάθοδος των Δωριέων και τον 8ο αιώνα π.Χ. εισέβαλαν από το βορρά οι Κιμμέριοι. Μία από τις βασικές προγονικές ομάδες των σύγχρονων Βουλγάρων ήταν οι Θράκες, που αποτελούσαν διάφορες φυλές, μέχρι που ο βασιλιάς Τήρης συνένωσε τις περισσότερες από αυτές στο βασίλειο των Οδρυσών περί το 500 π.Χ. Τελικά υποτάχθηκαν στον Αλέξανδρο τον Μέγα και αργότερα στη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία το 46 μ.Χ. Μετά τη διαίρεση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας τον 5ο αιώνα η περιοχή πέρασε στον έλεγχο του Βυζαντίου.

Πρώτη Βουλγαρική Αυτοκρατορία

Η πρώτη επιδρομή των ανατολικών Ούννων και των Βουλγάρων κατά του βυζαντινού κράτους έγινε το 493, όταν αυτοκράτορας στην Κωνσταντινούπολη ήταν ο Αναστάσιος Α'. Από τον 6ο αιώνα οι ανατολικότεροι Νότιοι Σλάβοι, στους οποίους ο Βυζαντινός αυτοκράτορας Τιβέριος Β' παραχώρησε εδάφη στα νότια του Δούναβη, εγκαταστάθηκαν σταδιακά στην περιοχή, αφομοιώνοντας τους εξελληνισμένους ή εκρωμαϊσμένους Θράκες. Τον 7ο αιώνα Βουλγαρικά φύλα (πιθανόν κεντροασιατικής Τουρκικής προέλευσης) μετανάστευσαν στην κάτω ροή των ποταμών Δούναβη, Δνείστρου και Δνείπερου υπό την ηγεσία του Ασπαρούχ. Μετά το 670 πέρασε από το Δούναβη στη Βαλκανική Χερσόνησο με ορδές 50.000 Βουλγάρων και το 680 απέσπασε τη Μικρή Σκυθία από τη Βυζαντινή Αυτοκρατορία. Μία συνθήκη ειρήνης με το Βυζάντιο και η ίδρυση μόνιμης πρωτεύουσας στην Πλίσκα, νότια του Δούναβη, σηματοδότησαν την αρχή της Πρώτης Βουλγαρικής Αυτοκρατορίας. Οι Βούλγαροι αναμείχθηκαν σταδιακά με τον ντόπιο πληθυσμό, υιοθετώντας κοινή γλώσσα στη βάση της Σλαβονικής.

Οι επόμενοι χαν ισχυροποίησαν το Βουλγαρικό κράτος καθ' όλο τον 8ο και 9ο αιώνα. Ο Τέρβελ, έχοντας ήδη τιμηθεί με τον τίτλο "καίσαρ", καθιέρωσε τη Βουλγαρία ως μεγάλη στρατιωτική δύναμη νικώντας το 717 έναν Αραβικό στρατό δύναμης 26.000 ανδρών κατά τη Δεύτερη πολιορκία της Κωνσταντινούπολης από τους Άραβες βοηθώντας τον αυτοκράτορα Λέοντα Γ' (717-741). Μετά από μία μεταβατική περίοδο συγκρότησης του κράτους στα τέλη του 8ου αιώνα η Βουλγαρία διαμορφώθηκε ως ισχυρό ομοσπονδιακό βουλγαρο-σλαβικό κράτος, επικεφαλής του οποίου ήταν ο "χάνος" (στις Βυζαντινές πηγές - κύρις, άρχων, άρχηγός). Μετά τη μάχη των Μαρκελλών (792) για τη Βουλγαρία ξεκίνησε μία περίοδος πολιτικής και στρατιωτικής ανόδου. Ο Κρούμος (803 - 814) διπλασίασε την έκταση της χώρας, σκότωσε το Βυζαντινό Αυτοκράτορα Νικηφόρο Α' (802 - 811) στη Μάχη της Πλίσκα (811) και εισήγαγε τον πρώτο γραπτό νομικό κώδικα. Οι Βούλγαροι ήταν ένας από τους πρώτους εκχριστιανισμένους Σλαβικούς λαούς (το 863 ο χάνος Βόρις βαπτίστηκε και πήρε το όνομα του νονού του, αυτοκράτορα Μιχαήλ Γ'). Κατά την 34χρονη βασιλεία του Συμεών του Μεγάλου, που άρχισε το 893, η Βουλγαρία γνώρισε τη μεγαλύτερη εδαφική της επέκταση μαζί με μια χρυσή εποχή του Βουλγαρικού πολιτισμού. Μεταφράστηκε στα Αρχαία Βουλγαρικά η Αγία Γραφή, καθώς και πολλά θεολογικά και κοσμικά κείμενα.

Πόλεμοι με τους Κροάτες, τους Μαγυάρους, τους Πετσενέγους και τους Σέρβους και η διάδοση της αίρεσης των Βογομίλων εξασθένησαν τη Βουλγαρία μετά το θάνατο του Συμεών. Μετά από πολλές στρατιωτικές συγκρούσεις σύμφωνα με τη συνθήκη του 927 ο γιος του Συμεών Πέτρος αναγνωρίστηκε από τον αυτοκράτορα Ρωμανό Α' Λακαπνίνο ως "βασιλεύς τῶν Βουλγάρων" (στα Βουλγαρικά - "τσάρος", το οποίο προέρχεται από το λατ. "caesar" και το ελληνικό "καίσαρ"). Δύο διαδοχικές εισβολές των Ρως και των

Βυζαντινών είχαν ως αποτέλεσμα την κατάληψη της πρωτεύουσας Πρεσλάβας από το Βυζαντινό στρατό το 971. Υπό τον Σαμουήλ η Βουλγαρία ανέκαμψε κάπως από αυτές τις επιθέσεις και κατόρθωσε να καταλάβει τη Σερβία και την Αλβανία, αλλά αυτή η άνοδος τερματίστηκε όταν ο Βυζαντινός αυτοκράτορας Βασίλειος Β΄ νίκησε το Βουλγαρικό στρατό στο Κλιούτς το 1014. Ο Σαμουήλ πέθανε λίγο μετά τη μάχη και το 1018 οι Βυζαντινοί κατέλυσαν την Πρώτη Βουλγαρική Αυτοκρατορία.

Δεύτερη Βουλγαρική Αυτοκρατορία

Μετά την κατάκτηση της Βουλγαρίας ο Βασίλειος Β΄ απέτρεψε εξεγέρσεις και δυσαρέσκεια διατηρώντας τη διοίκηση των τοπικών ευγενών και αναγνωρίζοντας την αυτοκεφαλία της Αρχιεπισκοπής της Αχρίδας. Μετά το θάνατό του οι τοπικές πολιτικές των Βυζαντινών άλλαξαν και ξέσπασε μια σειρά αποτυχημένων εξεγέρσεων, η μεγαλύτερη από τον Πέτερ Ντέλιαν. Το 1185 οι ευγενείς από τη δυναστεία των Ασέν Ιβάν Ασέν Α΄ και Πέτρος Δ΄ οργάνωσαν μια μεγάλη εξέγερση με αποτέλεσμα την επανίδρυση του Βουλγαρικού κράτους. Ο Ιβάν Ασέν και ο Πέτρος έθεσαν τα θεμέλια της Δεύτερης Βουλγαρικής Αυτοκρατορίας με πρωτεύουσα το Τάρνοβο.

Ο Καλογιάν, ο τρίτος μονάρχης των Ασέν, επεξέτεινε την κυριαρχία του στο Βελιγράδι και την Οχρίδα. Αναγνώρισε την πνευματική κυριαρχία του Πάπα και στέφθηκε βασιλιάς από παπικό αντιπρόσωπο. Η αυτοκρατορία έφτασε στο ζενίθ της υπό τον Ιβάν Ασέν Β΄ (1218 – 1241), όταν άκμασαν το εμπόριο και ο πολιτισμός. Η ισχυρή οικονομική και θρησκευτική επιρροή του Τάρνοβο το κατέστησαν μια "Τρίτη Ρώμη", σε αντίθεση με την ήδη παρακμάζουσα Κωνσταντινούπολη.

Η στρατιωτική και οικονομική ισχύς της χώρας υποχώρησε μετά το τέλος της δυναστείας των Ασέν το 1257, αντιμετωπίζοντας εσωτερικές διαμάχες, συνεχείς Βυζαντινές και Ουγγρικές επιθέσεις και τη Μογγολική κυριαρχία. Στο τέλος του 14ου αιώνα οι φατριαστικές διαίρεσεις μεταξύ των φεουδαρχών και η διάδοση του Βογομιλισμού είχαν προκαλέσει τη διάσπαση της Δεύτερης Βουλγαρικής Αυτοκρατορίας σε τρία βασίλεια - Βίντιν, Τάρνοβο και Κάρβουνα - και αρκετά ημιανεξάρτητα πριγκιπάτα που πολέμουσαν μεταξύ τους και με τους Βυζαντινούς, Ούγγρους, Σέρβους, Βενετούς και Γενοβέζους. Στα τέλη του 14ου αιώνα οι Οθωμανοί Τούρκοι είχαν αρχίσει την κατάκτηση της Βουλγαρίας και είχαν καταλάβει τις περισσότερες πόλεις και φρούρια νότια του Αίμου.

Οθωμανική κατάκτηση

Το Τάρνοβο καταλήφθηκε από τους Οθωμανούς μετά από τρίμηνη πολιορκία το 1393. Μετά τη Μάχη της Νικόπολης, που επέφερε την πτώση του Βασιλείου του Βίντιν το 1396, οι Οθωμανοί κατέλαβαν όλα τα Βουλγαρικά εδάφη νότια του Δούναβη. Η τάξη των ευγενών εξαλείφθηκε και οι χωρικοί έγιναν δουλοπάροικοι σε Οθωμανούς αφέντες, με το μεγαλύτερο μέρος του μορφωμένου κλήρου να καταφεύγει σε άλλες χώρες. Υπό το Οθωμανικό σύστημα οι Βούλγαροι θεωρούνταν κατώτερη τάξη ανθρώπων (ραγιάδες). Υπόκειντο σε βαρείς φόρους και μερικό εξισλαμισμό και ο πολιτισμός τους καταπιέστηκε. Οι Οθωμανικές αρχές καθιέρωσαν το Μιλιέτ των Ρουμ, μια θρησκευτική διοικητική κοινότητα που κυβερνούσε όλους τους Ορθόδοξους Χριστιανούς, ανεξάρτητα από την εθνικότητά τους. Το μεγαλύτερο μέρος του τοπικού πληθυσμού έχασε σταδιακά τη διακριτή εθνική του συνείδηση, ταυτοποιούμενο ως Χριστιανοί. Όμως ο κλήρος που παρέμενε σε μερικά απομονωμένα μοναστήρια την κράτησε ζωντανή και αυτό τη βοήθησε να επιβιώσει σε ορισμένες αγροτικές, μακρινές περιοχές, καθώς επίσης στη μαχητική Καθολική κοινότητα, στο βορειοδυτικό τμήμα της χώρας.

Αρκετές Βουλγαρικές εξεγέρσεις ξέσπασαν και τους πέντε σχεδόν αιώνες της Οθωμανικής κατάκτησης, με σημαντικότερες τις υποστηριζόμενες από τους Αψβούργους εξεγέρσεις του Τάρνοβο το 1598 και το 1686, την Εξέγερση του Τσίπροφτσι το 1688 και την Ανταρσία του Κάρπος το 1689. Το 18ο αιώνα ο Διαφωτισμός στη Δυτική Ευρώπη επέδρασε για το ξεκίνημα ενός κινήματος γνωστού ως Εθνική αφύπνιση της Βουλγαρίας. Αποκατέστησε την εθνική συνείδηση και έγινε αποφασιστικός παράγοντας για τον απελευθερωτικό αγώνα, που οδήγησε στην Εξέγερση του Απριλίου το 1876. 30.000 Βούλγαροι σκοτώθηκαν, καθώς οι Οθωμανικές αρχές κατέπνιγαν την εξέγερση. Οι σφαγές παρακίνησαν τις Μεγάλες Δυνάμεις να αναλάβουν δράση.

Συγκάλεσαν τη Διάσκεψη της Κωνσταντινούπολης (1876) αλλά οι αποφάσεις τους δεν έγιναν δεκτές από τους Οθωμανούς. Αυτό επέτρεψε στη Ρωσική Αυτοκρατορία να αναζητήσει μια λύση δια της βίας, χωρίς να διακινδυνεύσει τη στρατιωτική σύγκρουση με τις άλλες μεγάλες δυνάμεις, όπως είχε συμβεί στον Κριμαϊκό

Πόλεμο. Το 1877 η Ρωσία κήρυξε τον πόλεμο στην Οθωμανική Αυτοκρατορία και νίκησε τις δυνάμεις της με τη βοήθεια Βουλγάρων εθελοντών.

Τρίτο Βουλγαρικό κράτος

Η Συνθήκη του Αγίου Στεφάνου υπογράφηκε στις 3 Μαρτίου 1878 από τη Ρωσία και την Οθωμανική Αυτοκρατορία και περιλάμβανε μια διάταξη για τη σύσταση ενός ημιαυτόνομου Βουλγαρικού πριγκιπάτου, χονδρικά στα εδάφη της Δεύτερης Βουλγαρικής Αυτοκρατορίας. Δεν τέθηκε ποτέ σε εφαρμογή καθώς οι Μεγάλες Δυνάμεις απέρριψαν τη συνθήκη, φοβούμενες ότι μια τόσο μεγάλη χώρα στα Βαλκάνια θα μπορούσε να απειλήσει τα συμφέροντά τους. Αντικαταστάθηκε από τη μεταγενέστερη Συνθήκη του Βερολίνου (1878), που υπογράφηκε στις 13 Ιουλίου και προέβλεπε ένα πολύ μικρότερο κράτος που περιελάμβανε τη Μοισία και την περιοχή της Σόφιας, αφήνοντας μεγάλους πληθυσμούς Βουλγάρων έξω από τη νέα χώρα. Αυτό έπαιξε σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της милитарιστικής προσέγγισης της Βουλγαρίας στις στρατιωτικές υποθέσεις κατά το πρώτο μισό του 20ού αιώνα.

Το Βουλγαρικό πριγκιπάτο κέρδισε έναν πόλεμο κατά της Σερβίας και ενσωμάτωσε την ημιαυτόνομη Οθωμανική περιοχή της Ανατολικής Ρωμυλίας το 1885, αυτοανακηρυσσόμενο ανεξάρτητο κράτος στις 5 Οκτωβρίου 1908. Τα χρόνια που ακολούθησαν την ανεξαρτησία η Βουλγαρία στρατιωτικοποιείτο όλο και περισσότερο και αναφερόταν συχνά ως "η Πρωσία των Βαλκανίων". Μεταξύ 1912 και 1918 η Βουλγαρία ενεπλάκη σε τρεις διαδοχικές συγκρούσεις: δύο Βαλκανικούς Πολέμους και τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Μετά από μία καταστροφική ήττα στον Β΄ Βαλκανικό Πόλεμο η Βουλγαρία βρέθηκε πάλι να μάχεται στο πλευρό των ηττημένων λόγω της συμμαχίας της με τις Κεντρικές Δυνάμεις στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Αν και παρέταξε πάνω από το ένα τέταρτο του πληθυσμού της σε ένα στρατό δύναμης 1.200.000 ανδρών και κέρδισε μερικές αποφασιστικές νίκες στη Δοϊράνη και στο Ντόμπριτς, η χώρα συνθηκολόγησε το 1918. Ο πόλεμος κατέληξε σε σημαντικές εδαφικές απώλειες και στο θάνατο συνολικά 87.500 στρατιωτών. Πάνω από 253.000 πρόσφυγες μετανάστευσαν στη Βουλγαρία από το 1912 ως το 1929 λόγω αυτών των πολέμων, επιβαρύνοντας περισσότερο την ήδη κατεστραμμένη εθνική οικονομία.

Η πολιτική αναταραχή λόγω αυτών των απωλειών οδήγησε στην εγκαθίδρυση μιας βασιλικής αυταρχικής δικτατορίας από τον τσάρο Βόρις Γ΄ (1918 - 1943). Η Βουλγαρία μπήκε στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο το 1941 ως μέλος του Άξονα, αλλά αρνήθηκε να συμμετάσχει στην Επιχείρηση Μπαρμπαρόσα και γλίτωσε τον Εβραϊκό πληθυσμό της από την εκτόπιση στα Ναζιστικά στρατόπεδα συγκέντρωσης. Ο ξαφνικός θάνατος του Βόρις Γ΄ το καλοκαίρι του 1941^[4] ώθησε τη χώρα σε πολιτική κρίση καθώς ο πόλεμος έπαιρνε τροπή κατά της Γερμανίας και κέρδιζε έδαφος το Κομμουνιστικό αντάρτικο κίνημα. Η κυβέρνηση του Μπόγκνταν Φίλοφ απέτυχε στη συνέχεια να συνάψει ειρήνη με τους Συμμάχους. Η Βουλγαρία δεν συμμορφώθηκε με τις Σοβιετικές αξιώσεις να εκδιώξει τα Γερμανικά στρατεύματα από το έδαφός της, με αποτέλεσμα την κήρυξη πολέμου και την εισβολή από την ΕΣΣΔ το Σεπτέμβριο του 1944. Το Κομμουνιστοκρατούμενο Πατριωτικό Μέτωπο πήρε την εξουσία, τερμάτισε τη συμμετοχή στον Άξονα και πήρε το μέρος των Συμμάχων μέχρι το τέλος του πολέμου.

Η αριστερή εξέγερση της 9 Σεπτεμβρίου 1944 οδήγησε στην κατάργηση της μοναρχικής εξουσίας αλλά μια μονοκομματική Λαϊκή δημοκρατία εγκαθιδρύθηκε μόνο το 1946. Έγινε τμήμα της Σοβιετικής σφαίρας επιρροής υπό την ηγεσία του Γκεόργκι Δημητρόφ (1946 - 1949), που έθεσε τα θεμέλια ενός γρήγορα εκβιομηχανιζόμενου Σταλινικού κράτους. Από τα μέσα της δεκαετίας του 1950 το βιοτικό επίπεδο ανέβηκε σημαντικά, ενώ η πολιτική καταπίεση ελαττώθηκε. Τη δεκαετία του 1980 τόσο το εθνικό όσο και το κατά κεφαλήν ΑΕΠ είχε τετραπλασιαστεί, αλλά η οικονομία παρέμενε επιρρεπής σε κρίσεις χρέους, με τις σοβαρότερες το 1960, το 1977 και το 1980. Η Σοβιετικού τύπου σχεδιασμένη οικονομία γνώρισε μερικές πολιτικές προσανατολισμένες στην αγορά, που εμφανίστηκαν σε πειραματικό επίπεδο υπό τον Τόντορ Ζίβκοβ (1954 - 1989). Η κόρη του Λιουντμίλα (1942 - 1981) ενίσχυσε την εθνική περηφάνια προωθώντας παγκοσμίως τη Βουλγαρική κληρονομιά, τον πολιτισμό και τις τέχνες. Σε μια προσπάθεια να εξαλειφθεί η

ταυτότητα της Τουρκικής μειονότητας, ξεκίνησε το 1984 μια εκστρατεία αφομοίωσης, που είχε ως αποτέλεσμα τη μετανάστευση 300.000 από αυτή στην Τουρκία.

Υπό την επίδραση της ανατροπής του Ανατολικού Μπλοκ, στις 10 Νοεμβρίου 1989 το Κομμουνιστικό Κόμμα απεμπόλησε το πολιτικό του μονοπώλιο. Ο Ζίβκοβ παραιτήθηκε και η Βουλγαρία προχώρησε στη μετάβαση σε κοινοβουλευτική δημοκρατία. Τις πρώτες ελεύθερες εκλογές τον Ιούνιο του 1990 κέρδισε το Βουλγαρικό Σοσιαλιστικό Κόμμα (το πρόσφατα μετονομασθέν Κομμουνιστικό Κόμμα). Τον Ιούλιο του 1991 υιοθετήθηκε

ένα νέο σύνταγμα που προέβλεπε ένα σχετικά αδύναμο εκλεγμένο Πρόεδρο και ένα πρωθυπουργό που λογοδοτεί στο νομοθετικό σώμα. Το νέο σύστημα αρχικά απέτυχε να βελτιώσει το βιοτικό επίπεδο ή να δημιουργήσει οικονομική ανάπτυξη - η μέση ποιότητα ζωής και οι οικονομικές επιδόσεις παρέμειναν κατώτερες από ότι υπό τον Κομμουνισμό ακόμη και τα πρώτα χρόνια μετά το 2000. Το 1997 ένα πακέτο μεταρρυθμίσεων αποκατάστησε την οικονομική ανάπτυξη αλλά το βιοτικό επίπεδο συνέχισε να χωλαίνει. Μετά το 2001 οι οικονομικές, πολιτικές και γεωπολιτικές συνθήκες βελτιώθηκαν κατά πολύ. Η χώρα έγινε μέλος του NATO το 2004 και της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2007. Έπειτα από τις βουλευτικές εκλογές του 2009 κέρδισε η Κεντροδεξιά και πρωθυπουργός έγινε ο Μπόικο Μπορίσοφ^[5]. Έπειτα από διαδηλώσεις, η κυβέρνηση Μπορίσοφ παραιτήθηκε το 2013.

Δημογραφία

Σύμφωνα με εκτιμήσεις του 2013, ο πληθυσμός της χώρας ανέρχεται σε 6.981.642 κατοίκους.^[6]

Το προσδόκιμο ζωής στο σύνολο του πληθυσμού ήταν, σύμφωνα με εκτιμήσεις του ίδιου έτους, τα 74,08 χρόνια (70,49 χρόνια οι άνδρες και 77,89 οι γυναίκες).

Διακυβέρνηση

Πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι ο Ρόσεν Πλέβνελιφ και πρωθυπουργός ανέλαβε ο Πλάμεν Ορεσάρσκι. Στις 20 Φεβρουαρίου 2013, ο πρώην πρωθυπουργός της Βουλγαρίας, Μπόικο Μπορίσοφ, ανακοίνωσε από το βήμα της βουλγαρικής Βουλής την παραίτηση της κυβέρνησής του, η οποία επισημοποιήθηκε το μεσημέρι της ίδιας ημέρας, στο τελευταίο υπουργικό συμβούλιο πριν τις εκλογές, οι οποίες διεξήχθησαν τον Μάιο του ίδιου έτους. Η κυβέρνηση παραιτήθηκε μετά από μαζικές διαδηλώσεις κατά της λιτότητας και της υψηλής τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος^[7]. Ο πρωθυπουργός προσπάθησε να ηρεμήσει το οργισμένο πλήθος, απαλλάσσοντας από τα καθήκοντά του τον υπουργό Οικονομικών και αντιπρόεδρο της κυβέρνησης, Συμεών Ντιάνκοφ, αλλά δεν το κατάφερε.^[8]

Στα τέλη Απριλίου, ο πρώην υπουργός Γεωργίας του Μπορίσοφ Μίροσλαβ Ναϊντένοφ αποκάλυψε ότι η κυβέρνηση κατασκόπευε τους υπουργούς, τους επιχειρηματίες και τους πολιτικούς της αντιπολίτευσης, έπειτα από διαταγή του αρχηγού του GERB, Τοβέταν Τοβετάνοφ.^[9]

Μετά την παραίτηση του Ορεσάρσκι υπηρεσιακός πρωθυπουργός ανέλαβε ο Γκεόργκι Μπλιζνάσκι.

Δημοψήφισμα για νέο σταθμό πυρηνικής ενέργειας 2013

Στις 27 Ιανουαρίου 2013 οι πολίτες τάχτηκαν υπέρ της κατασκευής ενός νέου πυρηνικού σταθμού σε ποσοστό 61,49%, έναντι του 38,51% που ψήφισαν αρνητικά^[14] Ωστόσο, το δημοψήφισμα είναι μη δεσμευτικό αναφορικά με το αποτέλεσμα του, επειδή η συμμετοχή δεν κατάφερε να ξεπεράσει το απαιτούμενο 60%.^[15]

Μεταφορές

Η οδήγηση γίνεται στα δεξιά.

Πολιτισμός

Ο παραδοσιακός Βουλγαρικός πολιτισμός περιέχει Θρακική, Σλαβική και Βουλγαρική κληρονομιά καθώς και Ελληνικές, Ρωμαϊκές, Οθωμανικές, Περσικές και Κελτικές επιρροές. Εννέα ιστορικά και φυσικά αντικείμενα έχουν εγγραφεί στον κατάλογο Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO: ο Ιππέας της Μάνταρα, οι Θρακικοί Τύμβοι στο Σβεστάρι και το Καζανλάκ, η Εκκλησία της Μπογιάνα, το Μοναστήρι της Ρίλα, οι μονολιθικές εκκλησίες του Ιβάνοβο, το εθνικό πάρκο του Πιρίν, το φυσικό καταφύγιο Σρεμπάρνα και η αρχαία πόλη του Νεσέμπαρ. Τα Αναστενάρια, ένας τελετουργικός χορός της φωτιάς Θρακικής προέλευσης, περιλαμβάνονται στον κατάλογο Αύλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO. Η φωτιά είναι ουσιώδες στοιχείο της βουλγαρικής λαϊκής παράδοσης, που χρησιμοποιείται για να διώχνει κακά πνεύματα και αρρώστιες. Η βουλγαρική λαϊκή παράδοση προσωποποιεί τις αρρώστιες ως μάγισσες και έχει μεγάλη γκάμα πλασμάτων, όπως λάμιες, νεράιδες και καλικάτζαρους. Μερικά από τα έθιμα και τις τελετουργίες εναντίον αυτών των πνευμάτων έχουν επιβιώσει και εξασκούνται ακόμη, ενώ ευρέως γιορτάζεται και ο "Μάρτης".

Παράλληλα με τον παραδοσιακό πολιτισμό μεγάλο μέρος κληρονομιάς από άλλους πολιτισμούς έχει συσσωρευθεί από την Αρχαιότητα. Τοπικοί ερευνητές υποστηρίζουν ότι ο αριθμός των αρχαιολογικών

χώρων είναι ο τρίτος μεγαλύτερος στην Ευρώπη μετά την Ιταλία και την Ελλάδα. Το πρώτο βιβλίο σε μία Γερμανική γλώσσα - η Βίβλος του Βουλφίλα - γράφτηκε στη Νικόπολη την προς Ιστρον, σε μια μικρή Γοτθική κοινότητα στη σημερινή βόρεια Βουλγαρία. Στην περιοχή ιδρύθηκε την ίδια εποχή το πρώτο Χριστιανικό μοναστήρι στην Ευρώπη (σύμφωνα με Βουλγαρική αρχαιολογική και ιστορική έρευνα πρόκειται για τη Μονή του Αγίου Αθανασίου, που ιδρύθηκε από τον ίδιο το 344). Η Φιλιπούπολη είναι μια από τις αρχαιότερες συνεχώς κατοικούμενες πόλεις και ο αρχαιότερος χρυσός θησαυρός στον κόσμο, αποτελούμενος από νομίσματα, όπλα και κοσμήματα, που ανάγονται στο 4.600 π.Χ., ανακαλύφθηκε κοντά στη Βάρνα το 1972 και αποτελούν δείγματα του πρώτου Ευρωπαϊκού πολιτισμού.

Ο Σλαβικός πολιτισμός κατά το μεγαλύτερο μέρος του Μεσαίωνα επικεντρώθηκε τόσο στην Πρώτη όσο και στη Δεύτερη Βουλγαρική Αυτοκρατορία. Οι φιλολογικές σχολές της Πρεσλάβας, της Αχρίδας και του Τάρνοβο άσκησαν σημαντική πολιτιστική επιρροή στον Ανατολικορθόδοξο κόσμο. Πολλές γλώσσες στην Ανατολική Ευρώπη και την Ασία χρησιμοποιούν το Κυριλλικό αλφάβητο, που προήλθε από τη Φιλολογική σχολή της Πρεσλάβας γύρω στον 9ο αιώνα. Η μεσαιωνική πρόοδος στις τέχνες και τα γράμματα τερματίστηκε με την Οθωμανική κατάκτηση, οπότε πολλά αριστουργήματα καταστράφηκαν, και οι καλλιτεχνικές δραστηριότητες δεν επανεμφανίστηκαν παρά μόνο με την Εθνική Αναγέννηση το 19ο αιώνα. Μετά την Απελευθέρωση η Βουλγαρική λογοτεχνία γρήγορα υιοθέτησε λογοτεχνικά στυλ όπως ο Ρομαντισμός και ο Συμβολισμός. Από την αρχή του 20ού αιώνα απέκτησαν εξέχουσα θέση αρκετοί Βούλγαροι συγγραφείς, όπως ο Ιβάν Βάζοφ, ο Πέντσο Σλαβέικοφ, ο Γιόρνταν Ράντικοφ και Τσβέταν Τοντόροφ. Το 1981 το Βραβείο Νόμπελ Λογοτεχνίας απονεμήθηκε στο γεννημένο στη Βουλγαρία συγγραφέα Ελίας Κανέττι.

Η Βουλγαρική λαϊκή μουσική είναι μακράν η πιο εκτεταμένη παραδοσιακή τέχνη και έχει αναπτυχθεί αργά δια μέσου των αιώνων ως συγχώνευση Ανατολικών και Δυτικών επιρροών. Περιέχει Απωανατολικές, Ανατολικές, μεσαιωνικές Ανατολικορθόδοξες και καθιερωμένες Δυτικοευρωπαϊκές τονικότητες και τρόπους. Η μουσική έχει ξεχωριστό ήχο και μεγάλη ποικιλία παραδοσιακών οργάνων, όπως γκαντούλκα, γκάϊντα (άσκουλος), καβάλι και νταούλι. Ενα από τα χαρακτηριστικότερα γνωρίσματά της είναι ο παρατεταμένος ρυθμικός χρόνος, που δεν έχει όμοιο του στην υπόλοιπη Ευρωπαϊκή μουσική. Η Γυναικεία Χορωδία της Κρατικής Τηλεόρασης είναι το διασημότερο παραδοσιακό συγκρότημα και έχει πάρει ένα Βραβείο Γκράμι το 1990. Οι Βουλγαρικές γραπτές μουσικές συνθέσεις μπορούν να αναχθούν στον πρώιμο Μεσαίωνα και στα έργα του Ιωάννη Κουκουζέλη (1280 - 1360). Η κλασική μουσική, η όπερα και το μπαλέτο εκπροσωπούνται από τους συνθέτες Εμανουήλ Μανόλοφ, Πάντσο Βλαντιγκέροφ και Γκεόργκι Ατανάσοφ και τους τραγουδιστές Γκένα Ντιμίτροβα και Μπόρις Χριστόφ. Βούλγαροι ερμηνευτές έχουν κερδίσει δημοτικότητα σε αρκετά άλλα είδη όπως η προγκρέσιβ ροκ (FSB), η ηλεκτροποπ (Μίρα Αρόγιο) και η τζαζ (Μίλτσο Λέβιεφ).

Η κληρονομιά των θρησκευτικών εικαστικών τεχνών περιλαμβάνει νωπογραφίες, τοιχογραφίες και εικόνες, πολλές έργα της Καλλιτεχνικής Σχολής του Τάρνοβο. Ο Βλαντιμίρ Ντιμίτροφ, ο Νικολάι Ντουλγκέροφ και ο Κρίστο είναι μερικοί από τους διασημότερους σύγχρονους Βούλγαρους καλλιτέχνες. Η κινηματογραφική βιομηχανία παραμένει αδύναμη. Το 2010 η Βουλγαρία παρήγαγε τρεις ταινίες μεγάλου μήκους και δύο ντοκυμαντέρ με δημόσια χρηματοδότηση. Οι πολιτιστικές εκδηλώσεις διαφημίζονται στα μεγαλύτερα μέσα ενημέρωσης, όπως η Βουλγαρική Εθνική Ραδιοφωνία και οι καθημερινές εφημερίδες Ντνέβεν Τρουντ και 24 Ωρες.

Η Βουλγαρική κουζίνα μοιάζει με εκείνη των άλλων Βαλκανικών χωρών και είναι έντονα επηρεασμένη από την Τουρκική και την Ελληνική. Το γιαούρτι, το λουκάνικα, η σαλάτα σόψκα, η λιουτένιτσα και το κόζουνακ είναι από τα γνωστότερα τοπικά φαγητά. Υπάρχουν επίσης ανατολίτικα πιάτα, όπως μουσακάς, γκιουβέτσι και μπακλαβάς. Η κατανάλωση κρέατος είναι μικρότερη από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο, δεδομένης της μεγάλης προτίμησης για μεγάλη ποικιλία από σαλάτες. Η ρακία είναι παραδοσιακό αλκοολούχο ποτό από φρούτα, που καταναλωνόταν στη Βουλγαρία από το 14ο αιώνα. Το Βουλγαρικό κρασί είναι γνωστό για τις ποικιλίες του Τράμινερ, Μούσκατ και Μαβρούντ, από τις οποίες παράγονται ετησίως 200.000 τόνοι.

Η πόλη του Μπάνσκο

Το Μπάνσκο αποτελεί έναν μοναδικό οικισμό με διεθνή σημασία για τον τουρισμό. Εκτός από το ωραίο βουνό Πίριν, και τα πολυάριθμα φυσικά αξιοθέατά της, η πόλη είναι πλούσια με τις ιστορικά αξιοθέατά της. Έχουν διατηρηθεί τα ερείπια μερικών αρχαίων κάστρων.

Η πόλη του Μπάνσκο - το πιο μοντέρνο χιονοδρομικό θέρετρο στη Βουλγαρία.

Η πόλη προσφέρει άριστες συνθήκες για ορεινά σπορ και για τουρισμό. Σε αντίθεση με τα άλλα χειμερινά θέρετρα, εδώ οι ξενοδοχειακές μονάδες βρίσκονται εξ ολοκλήρου μέσα στην πόλη. Ένας μοντέρνος αναβατήρας με θαλαμίσκους μεταφέρει τον χειμώνα τους σκιέρ από την πόλη μέχρι τη θέση Μπαντερίσκα Πολιάνα, με μια ενδιάμεση στάση στη θέση Τσάλιν Βαλόγκ. Η χωρητικότητα του τελεφερίκ είναι 2400 άτομα ανά ώρα. Το υψηλότερο σημείο του χιονοδρομικού κέντρου βρίσκεται σε υψόμετρο 2560 μ., ενώ το χαμηλότερο έχει υψόμετρο 1000 μ. Οι οίστες και οι διαδρομές για σκι έχουν συνολικό μήκος 65 χλμ. Η άριστη ποιότητα των διαδρομών για σκι επιτυγχάνεται με την επεξεργασία τους από 12 χιονοστρωτήρες. Ο φορέας εκμετάλλευσης των αναβατήρων και των πιστών του σκι στο Μπάνσκο εξασφαλίζει την τέλεια συντήρηση και εξηπρέτηση του τελεφερίκ με θαλαμίσκους Doppelmayr, τη γόνδολα για 8 άτομα, του 4θέσιου αναβατήρα, τελευταίο μοντέλο της Doppelmayr, ενός 3θέσιου αναβατήρα Roma, των 6 συρόμενων αναβατήρων (τελεσκή) και των 10 παιδικών συρόμενων αναβατήρων.

Οι πρόσβαση των χιονοδρόμων στην περιοχή των πιστών εξασφαλίζεται από άλλους πέντε 4θέσιους εναέριους αναβατήρες, ένα 3θέσιο εναέριο αναβατήρα, έξι συρόμενους αναβατήρες και δέκα παιδικούς συρόμενους αναβατήρες (baby lift) συνολικού μήκους 26 χλμ. Η πρόσβαση στις εγκαταστάσεις ελέγχεται με κάρτες μικροπλακέτας SkiData. Ο φορέας εκμετάλλευσης σκέφθηκε και για τους μικρότερους σκιέρ και εγκατέστησε περιστρεφόμενο τάπητα, καινούργια παιδικά τελεσκή και παιδικό σταθμό σκι.

Η ειδική εγκατάσταση Half Pipe προσφέρει στους σνόουμπορντερ νέες δυνατότητες. Το σκι κέντρο προσφέρει δρόμο για σκι μήκους 16 χλμ., εξοπλισμένο με μηχανές τεχνητής χιόνωσης και φωτισμό, ο οποίος συνδέει τα υψηλότερα μέρη το θερέτρου με την πόλη Μπάνσκο. Τριάντα κανόνια τεχνητού χιονιού είχαν τεθεί σε λειτουργία μέχρι πέρυσι. Από φέτος ο αριθμός τους έχει ήδη αυξηθεί σε 161 και τα μηχανήματα αυτά εγγυώνται μια σκι σαίζόν μεγάλης διάρκειας στο Πίριν από τον Δεκέμβριο μέχρι τον Μάιο!

Λεπτομερής χάρτης των πιστών του σκι στην πόλη Μπάνσκο.

Η πόλη Μπάνσκο - πολιτιστικό και ιστορικό κέντρο.

Το Μπάνσκο είναι η γεννέτειρα γνωστών Βουλγάρων εθνεγερτών, ποιητών, συγγραφέων, ζωγράφων και επαναστατών. Στο κέντρο της πόλης βρίσκονται το Σπίτι του Βελιάν, τα σπίτια-μουσεία του Νεοφίτ Ρίλσκι και του Νικόλα Βαπτσάροφ. Η πόλη είναι γνωστή για την ιδιοτυπία και τον πολιτισμό της, για την πρωτότυπη αρχιτεκτονική της βουλγαρικής εθνικής αναγέννησης και για τις ντόπιες μαγειρικές σπεσιαλιτέ (σασλίκι /σούβλα/ του Μπάνσκο, καπαμάς του Μπάνσκο). Οι επισκέπτες αυτής της ορεινής πόλης μένουν πάντα μαγεμένοι από το πνεύμα των κατοίκων του Μπάνσκο και τους καταλαμβάνει η επιθυμία να επανέλθουν στους δρυμώνες του όρους Πίριν, επειδή αυτό που αναζητά ο καθένας στην βιαστική καθημερινή ζωή του είναι να γίνει μέρος της φύσης.

Η πόλη του Μπάνσκο είναι οργανώτρια του ετήσιου Διεθνούς Φεστιβάλ της Τζαζ.

Κάθε καλοκαίρι το Μπάνσκο είναι οργανωτής του Διεθνούς Φεστιβάλ της Τζαζ που υπάρχει ακόμα από το 1998. Κατά τις έξι μέρες της διοργάνωσής του, στην μικρή πόλη μαζεύονται γνωστοί Βούλγαροι και ξένοι εκτελεστές της τζαζ. Οι χώρες που οι εκπρόσωποι τους έχουν παίξει στη σκηνή του Μπάνσκο κατά τα χρόνια που πέρασαν είναι συνολικά 15 /χωρίς τη Βουλγαρία/. Ανάμεσα στα πιο γνωστά ονόματα ξένων μουσικών είναι η Νάνσι Κινγκ, ο Στιβ Κριστόφερσον, ο Σκοτ Χάμιλτον και πολλοί άλλοι.

Το Μπάνσκο είναι κατάλληλο σημείο εκκίνησης για όλους τους τύπους ορεινού και οικολογικού τουρισμού και για τουρισμό γνωριμίας.

Νότια του Μπάνσκο βρίσκεται το Εθνικό Πάρκο Πίριν που έχει συμπεριληφθεί στον κατάλογο των εθνικών πάρκων και προστατευόμενες περιοχές του ΟΗΕ, καθώς επίσης στον κατάλογο των πολιτιστικών και φυσικών αξιοθεάτων της ΟΥΝΕΣΚΟ. Το πάρκο είναι πλούσιο με τις λήμνες, τους καταρράκτες, τα σπήλαια, τα αιωνόβια δέντρα και τους ιστορικούς τόπους του. Στις θέσεις Τσάλιν Βαλόγκ, Τοντορόβα Όρνιτσα, Ντεμιάνσικα Πολιάνα, Σιλιγκάρνικα, καθώς επίσης στα τουριστικά καταφύγια Βίχρεν, Ντεμιάνιτσα, Μπαντερίτσα, Γκότσε Ντέλτσεφ και Μπέζμπογκ υπάρχουν θαυμάσιες συνθήκες για θερινό και χειμερινό τουρισμό και ανάπαυση με εναέριους και συρόμενους αναβατήρες. Τα ιαματικά νερά του Μπάνσκο και του Ντομπρίνιστε, και η προστατευόμενη περιοχή "Μπιάουβι Ντούπκι - Τζιντζιρίτσα" είναι πολύ γνωστά.

Οι καταρράκτες Μπαντερίσκι Σκοκ, Ντεμιάνισκι Σκοκ, Γιούλενσκι Σκοκ, ο βραχώδης σχηματισμός Σβάτμπατα, η σπηλιά Μπαντερίτσα, 7 αιωνόβια δέντρα, ένα από τα οποία είναι Μπαικούσεβατα Μούρα έχουν κηρυχθεί προστατευόμενα φυσικά μνημεία. Η ορειβασία εμπεριέχει όλα τα απαραίτητα συστατικά για την υγιεινή επικοινωνία με τη φύση, την αλλαγή του περιβάλλοντος και το πιο σπουδαίο: φυσική

δραστηριότητα. Αυτή κατέχει και άλλες χαρακτηριστικές ιδιαιτερότητες - είναι προσιτή για όλες της ηλικίες, υπάρχει δυνατότητα εύκολης διοργάνωσης, αντιστοιχεί στις δυνάμεις του κάθε ανθρώπου, επειδή οι φορτώσεις μπορούν να αναπροσαρμόζονται ανάλογα με τις δυνατότητες του καθένα. Σχετικά μ'αυτό, στο βουνό Πίριν έχουν σηματοδοτηθεί και ως ορισμένο βαθμό τυποποιηθεί αρκετά δρομολόγια που επιτρέπουν σε ευρύτατο κύκλο ανθρώπων, αναλόγα με το φύλο, την ηλικία, και τις δυνατότητες τους να τα διανύσουν και να απολάυσουν τις ομορφιές του βουνού.

Οι καλές καλοκαιρινές μέρες προσδιαθέτουν για τη διοργάνωση θαυμάσιων πίκνικ και εκδρομών. Η θέση Τσάλιν Βαλόγκ προσφέρει θαυμάσιες συνθήκες γι'αυτό. Εκεί έχει προσδιοριστεί ξεχωριστός χώρος για πίκνικ με όλες τις απαραίτητες ανέσεις. Τα φαγητά παρασκευασμένα πάνω σε πέτρινη πλάκα αποκτούν ακαταμάχητο άρωμα, το οποίο σε συνδυασμό με τα ποτά κρυωμένα στο κοντινό ποτάμι θα ικανοποιήσει και το πιο εκλεπτισμένο γούστο.

Σας προσκαλούμε να περάσετε αξέχαστες διακοπές στους πρόποδες του βουνού Πίριν. Κάνοντας περίπατο στους ήσυχους δρόμους του Μπάνσκο, ο επισκέπτης αισθάνεται την ηρεμία που έρχεται από το βουνό και έχει κυριεύσει όλη την πόλη.

Μπάνσκο

Η πόλη του Bansko βρίσκεται σε ύψος 936 μ. και οι πίστες του σκι είναι σε ύψος 2.000 - 2.500 μ. Το Bansko είναι ένα νέο θέρετρο, το οποίο αναπτύχθηκε πρόσφατα από ξένους σκιέρ και τουρίστες, αλλά είναι αρκετά γνωστό στη Βουλγαρία. Το Bansko παρέχει έναν θαυμάσιο συνδυασμό παρθένας φύσης του βουνού Pirin και της ατμόσφαιρας των παλαιών Βουλγαρικών μικρών πόλεων. Το Bansko δεν είναι μόνο ένα θέρετρο αλλά και ένα όμορφο ιστορικό μνημείο.

Το θέρετρο βρίσκεται στη νοτιοδυτική Βουλγαρία στους πρόποδες του πανέμορφου βουνού Pirin, το οποίο περιλαμβάνεται στον κατάλογο παγκόσμιας φυσικής κληρονομιάς. Η απόσταση μεταξύ Θεσσαλονίκης και Bansko είναι 200 χλμ. και μεταξύ Αθήνας και Μπάνσκο είναι 720 χλμ. Οι συνθήκες για σκι στο Bansko είναι άριστες.

Το βουνό Pirin έχει έναν κυρίως αλπικό χαρακτήρα με 2 βουνοκορφές. Η ίδια η πόλη προσελκύει τους επισκέπτες με τα 120 πολιτιστικά μνημεία της, τα μουσεία της και τις μόνιμες εθνογραφικές εκθέσεις. Μια πολύ ενδιαφέρουσα επίσκεψη είναι στην εκκλησία της Αγίας Τριάδας με τον υψηλό πύργο των 30 μ. και το ρολόι, τις θαυμάσιες τοιχογραφίες και τα ξυλόγλυπτα. Τοποθετημένο ανάμεσα στο βουνό Pirin, το βουνό Rila και τα βουνά της Ροδόπης, το Bansko είναι ένα συμπαθητικό θέρετρο, με σύντομο καλοκαίρι και μακρύ χειμώνα. Η περίοδος του σκι αρχίζει στα μέσα Δεκεμβρίου και τελειώνει στα μέσα Απριλίου. Οι 2 σημαντικές περιοχές για σκι βρίσκονται πάνω από την πόλη, στις βόρειες κλίσεις του βουνού Pirin, περίπου 10 χλμ. από την πόλη. Ένας νέος σύγχρονος ανελκυστήρας, που αρχίζει σε απόσταση 1 χλμ. από την πόλη, έχει πλέον κατασκευαστεί και δίνει εύκολη πρόσβαση στις πίστες.

Το Slalom και οι τεράστιες διαδρομές slalom είναι διαθέσιμες. Το Bansko προσφέρει μια ανώμαλη διαδρομή με ένα συνολικό μήκος 5 χλμ. Μία πίστα 3 χλμ. τρέχει τη διαδρομή Rollbahn και βρίσκεται 2 χλμ. μακριά από την πόλη. Όλες οι πίστες του σκι έχουν συνολικό μήκος 14 χλμ. και υποστηρίζονται από 2 ανεβατήρες (13 ski lift) πάνω από 2900 μ. Υπάρχουν πίστες και διαδρομές για όλους τους σκιέρ, αρχάριους και έμπειρους.

Η ίδια η πόλη προσελκύει τους επισκέπτες με τα 120 πολιτιστικά μνημεία της, τα μουσεία της και τις μόνιμες εθνογραφικές εκθέσεις. Μια πολύ ενδιαφέρουσα επίσκεψη είναι στην εκκλησία της Αγίας Τριάδας με τον υψηλό πύργο των 30 μ. και το ρολόι, τις θαυμάσιες τοιχογραφίες και τα ξυλόγλυπτα. Τοποθετημένο ανάμεσα στο βουνό Pirin, το βουνό Rila και τα βουνά της Ροδόπης, το Bansko είναι ένα συμπαθητικό θέρετρο, με σύντομο καλοκαίρι και μακρύ χειμώνα. Η περίοδος του σκι αρχίζει στα μέσα Δεκεμβρίου και τελειώνει στα μέσα Απριλίου.

Οι 2 σημαντικές περιοχές για σκι βρίσκονται πάνω από την πόλη, στις βόρειες κλίσεις του βουνού Pirin, περίπου 10 χλμ. από την πόλη. Ένας νέος σύγχρονος ανελκυστήρας, που αρχίζει σε απόσταση 1 χλμ. από την πόλη, έχει πλέον κατασκευαστεί και δίνει εύκολη πρόσβαση στις πίστες.

Το Slalom και οι τεράστιες διαδρομές slalom είναι διαθέσιμες. Το Bansko προσφέρει μια ανώμαλη διαδρομή με ένα συνολικό μήκος 5 χλμ. Μία πίστα 3 χλμ. τρέχει τη διαδρομή Rollbahn και βρίσκεται 2 χλμ. μακριά από την πόλη. Όλες οι πίστες του σκι έχουν συνολικό μήκος 14 χλμ. και υποστηρίζονται από 2 ανεβατήρες (13 ski lift)